

Postgrau Dret urbanístic

Diploma de postgrau en dret urbanístic avançat
II Edició

Barcelona, 2018-2019

1. PRESENTACIÓ I OBJECTIUS

L'urbanisme és una disciplina de permanent actualitat. Les contínues reformes legislatives tant a l'Estat, com a Catalunya; així com la pròpia dinàmica de les relacions entre els actors públics i privats la converteixen en una matèria complexa i d'ampli espectre que ha de fer l'esforç d'adaptar-se als nous hàbits i demandes de la nostra societat. Per assolir aquest repte, les administracions competents han de ser capaces d'articular unes polítiques urbanes amb vocació integradora perquè la transversalitat sectorial que afecta l'urbanisme (medi ambient, habitatge, mobilitat, infraestructures, activitat econòmica, immigració, tecnologies de la informació, entre d'altres) ha de ser garantida en la gestió estratègica dels processos de transformació urbana.

El curs acadèmic 1999 - 2000, l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM), conscient del buit existent en la formació especialitzada del personal al servei de les administracions públiques locals, van endegar la *Diplomatura de postgrau en dret urbanístic* amb la finalitat de posar a l'abast dels secretaris i tècnics municipals les eines necessàries per conduir amb criteris d'eficàcia i eficiència administrativa l'activitat urbanística dels ajuntaments catalans. El prestigi assolit per aquest programa en les seves diverses edicions va portar a l'Escola d'Administració Pública de Catalunya a signar un conveni amb les entitats organitzadores amb l'objectiu d'incorporar-lo a la seva oferta formativa a partir del curs 2004-2005 i fins a l'actualitat.

Però la dimensió eminentment pràctica del dret urbanístic fa necessari que, una vegada adquirits els coneixements generalistes en la matèria, s'hagi d'aprofundir en aspectes més particulars que sovint generen conflictes en el quefer quotidià de l'activitat urbanística municipal. Després de divuit edicions de la *Diplomatura de postgrau en dret urbanístic* arreu del territori i superat aquest primer esgraó, l'ACM va reiterar el seu compromís formatiu amb el *Diploma de postgrau en dret urbanístic avançat*, 2007-2008, que pretén aportar una aproximació pràctica a les qüestions de fons que preocupen als aplicadors del dret i de l'urbanisme en el seu dia a dia i del qual la Univer-

sitat Rovira i Virgili, n'organitza la II edició per al curs acadèmic 2018-2019.

La finalitat del *Diploma de postgrau en dret urbanístic* avançat és assolir els objectius següents:

- Aprofundir en el règim jurídic del dret urbanístic, tant pel que fa al règim urbanístic del sòl, com al planejament, l'execució i la gestió i la protecció de la legalitat i el règim sancionador.
- Conèixer els diversos àmbits transversals que incideixen en l'urbanisme i el seu règim jurídic.
- Estudiar els diversos aspectes de l'urbanisme aplicat, des d'una perspectiva multidisciplinària

2. PROGRAMA: ESTRUCTURA I CONTINGUT

El *Diploma de postgrau en dret urbanístic avançat* està adaptat a l'Espai Europeu d'Educació Superior i al Sistema Europeu de Transferència i Acumulació de crèdits (ECTS), amb una càrrega acadèmica de 30 crèdits (22.5 crèdits teòrics, 2.5 crèdits pràctics i 5 crèdits d'exercici pràctic final).

Aquest programa s'estructura en deu mòduls teòrics i un de pràctic, que han de ser superats en la seva totalitat per a assolir el títol universitari corresponent. Els mòduls, basats en la implementació d'estratègies per fomentar el desenvolupament de capacitats d'autoaprenentatge i de resolució de problemes, pretenen abordar des d'una perspectiva eminentment pràctica (comentaris i valoracions jurisprudencials; desenvolupament de casos) les qüestions més actuals de la gestió urbanística dels municipis de Catalunya, tot integrant els diferents sectors materials que condicionen el seu exercici. El mòdul darrer es correspon amb la realització tutoritzada d'un exercici pràctic final relatiu a la temàtica desenvolupada en el marc del programa.

Mòdul I. Introducció

0.5 crèdits ECTS

1. Inauguració.- L'urbanisme a Catalunya
2. Noves tendències a l'urbanisme

Mòdul II. Ordenació urbanística (I). Règim urbanístic del sòl

3 crèdits ECTS

1. El règim del sòl urbà. Els serveis urbanístics bàsics: aspectes processals. La temporalitat dels conceptes consolidat / no consolidat. La condició de parcel·la i solar,
2. El règim del sòl urbanitzable. Usos i llicències provisionals. El desenvolupament ordenat d'aquesta tipologia. El dret d'iniciativa.
3. El règim del sòl no urbanitzable. Usos permesos. La reconstrucció i rehabilitació de masies i els criteris per a l'elaboració dels catàlegs. Les parcel·lacions rústiques.
4. La cessió de sòl per a sistemes urbanístics: les noves demandes socials (religió, immigració, seguretat).
5. Fórmules per a la construcció i gestió d'habitatge dotacional públic.
6. El domini públic i l'aprofitament privat del subsòl.
7. Models urbanístics i procés d'urbanització: riscos i reptes per a la política urbanística actual.

Mòdul III. Ordenació urbanística (II). Planejament urbanístic

2 crèdits ECTS

1. L'elaboració del planejament. Aspectes de la tramitació de l'expedient d'aprovació. Els informes.
2. La incidència de la implantació territorial dels establiments subjectes a la legislació de riscos inherents als accidents greus en els que intervinguin substàncies perilloses (directiva Seveso) en l'ordenació territorial i l'urbanisme.
3. Els SIG. Sistemes d'informació per a l'elaboració del planejament urbanístic: Mapa Urbanístic de Catalunya (MUC)
4. Les tècniques de participació ciutadana en la formulació del planejament.
5. Els BCIL i la catalogació en el planejament urbanístic.
6. La declaració de nul·litat del planejament. Conseqüències jurídiques.

Mòdul IV. Gestió pública urbanística (I). Equidistribució i execució de la urbanització

3.5 crèdits ECTS

1. La delimitació poligonal: discrecionalitat administrativa o caràcter reglat?
2. Els límits a la concertació urbanística.
3. La constitució de les entitats urbanístiques col·laboradores. En especial, la junta de compensació i el seu règim jurídic.
4. El projecte de reparcel·lació (I): La determinació de les finques aportades i l'equidistribució de beneficis i càrregues.
5. El projecte de reparcel·lació (II): aspectes procedimentals.
6. El projecte de reparcel·lació (III): efectes (indemnització, desnonament, trasllat de càrregues sobre els finques de resultat).
7. Les obres d'urbanització. Contractació, lliurament i manteniment. La junta de conservació.
8. La gestió de les urbanitzacions il·legals.
9. La tramitació d'expedients d'expropiació forçosa per raons urbanístiques.
10. El dret de real·lotjament i de retorn. Les actuacions aïllades no expropiatòries. La LAU.

Mòdul V. Gestió pública urbanística (II). Valoracions immobiliàries

1.5 crèdits ECTS

1. La valoració del sòl urbanitzat.

2. La valoració del sòl rural. Tècniques de capitalització.

Mòdul VI. Edificació i control de la legalitat urbanística (I). Intervenció administrativa en l'ús del sòl, del subsòl i de les edificacions

4 crèdits ECTS

1. Llicències i comunicacions. El control municipal de la normativa no urbanística (accessibilitat, codi tècnic de l'edificació, ...). Aspectes incidentals.
2. La caducitat de les llicències. Aspectes pràctics.
3. La llicència i la comunicació de primera utilització i ocupació. Les cèdules d'habitabilitat.
4. La relació entre les llicències d'obres i les llicències d'activitats.
5. Les autoritzacions, llicències i comunicacions ambientals.
6. Els informes urbanístics: discrecionalitat tècnica?
7. Les ordres d'execució: requisits.
8. La declaració de ruïna.
9. La responsabilitat patrimonial per raons urbanístiques. Indemnitzacions al TRLSRU: la facultat d'urbanitzar i la iniciativa i la promoció d'actuacions d'urbanització.
10. Rehabilitació de cascs antics i centres històrics. Mecanismes de foment.

Mòdul VII. Edificació i control de la legalitat urbanística (II). Protecció de la legalitat urbanística i règim sancionador

2 crèdits ECTS

1. Les inspeccions urbanístiques. La condició d'autoritat del personal inspector.
2. La frontera entre la infracció urbanística i l'il·lícit penal. Règim disciplinari.
3. La legalització de construccions il·legals. Actes nuls. La prescripció de les ordres de restauració.
4. La problemàtica de l'execució de sentències en l'àmbit urbanístic.
5. La Llei d'ordenació de l'edificació. Responsabilitats i cobertures asseguradores dels agents de l'edificació.

Mòdul VIII. Urbanisme i transversalitat (I). Urbanisme i transdisciplinarietat

2.5 crèdit ECTS

1. Planejament territorial i sostenibilitat.
2. L'aplicabilitat de les TIC a l'activitat urbanística.
3. El canvi climàtic i l'urbanisme
4. L'impacte ambiental de les polítiques urbanísti-

ques: l'avaluació ambiental estratègica de plans i programes.

5. La gestió d'infraestructures: transport i mobilitat.
6. Urbanisme i desenvolupament rural.
7. La legislació en matèria d'habitatge. La creació de bancs d'habitatge.
8. Urbanisme i gestió de les costes.
9. Urbanisme i contractació administrativa.
10. Transparència i accés a la informació en matèria d'urbanisme.
11. Infraestructures verdes: planificar amb la natura.
12. Urbanisme i prevenció de la corrupció

Mòdul IX. Urbanisme i transversalitat (II). Dret Immobiliari i urbanisme

1.5 crèdit ECTS

1. La propietat immobiliària. Tipologies.
2. La gestió cadastral.
3. La inscripció en el Registre de la Propietat dels actes urbanístics.

Mòdul X. Urbanisme i transversalitat (III). Instruments econòmics i tributaris

2 crèdit ECTS

1. La constitució i la gestió del patrimoni municipal del sòl i la reserva per habitatge protegit.
2. Les taxes per prestació de serveis urbanístics.
3. L'activitat urbanitzadora i contribucions especials.
4. L'impost sobre construccions, instal·lacions i obres.
5. El control dels ingressos dels patrimonis públics de sòl i habitatge.
6. El sector privat i el projecte immobiliari.

Mòdul XI. Pràctica integrada

2.5 crèdits ECTS

Mòdul XII. Cloenda

0.5 crèdits ECTS

1. El model urbanístic català

Mòdul XIII. Exercici pràctic final

5 crèdits ECTS

Per obtenir la titulació de postgrau és imprescindible una assistència mínima del 80% a les sessions presencials.

3. DESTINATARIS

- Personal al servei de les administracions locals que tingui encomanades tasques en l'àmbit urbanístic, especialment en llocs de comandament.
- Personal directiu i de confiança local amb responsabilitats en matèria urbanística.

4. DIRECCIÓ

Acadèmica

- **Dr. Josep Ramon Fuentes i Gasó**, professor titular de dret administratiu i director, Càtedra d'Estudis Jurídics Locals Màrius Viadel i Martín, URV

Tècnica

- **Sr. Marc Pifarré i Estrada**, secretari general, ACM

Honorària

- **Dra. Judith Gifreu i Font**, professora titular de dret administratiu i directora, Càtedra Enric Prat de la Riba d'Estudis Jurídics Locals, URV

5. REQUISITS I CRITERIS

Nombre de places: 30

Requisits: Es requereix estar en possessió de titulació universitària de primer cicle (diplomat, enginyer o arquitecte tècnic) o grau o de segon cicle (llicenciat, enginyer o arquitecte) o màster.

Criteris de selecció: currículum vitae, equilibri territorial i ordre de sol·licitud.

6. TITULACIÓ

El programa condueix a l'obtenció del títol de *Diploma de postgrau en dret urbanístic avançat*, atorgat per la Universitat Rovira i Virgili.

INFORMACIÓ GENERAL

Lloc de realització:

Aula de Formació de l'ACM
C. València, 231, 5a. planta
08007 Barcelona

Calendari:

Matriculació: del 15 de setembre al 15 d'octubre

Calendari: de l'11 d'octubre del 2018 a 30 de maig del 2019

Horari: dijous, de 10:00h a 14:00h i de 15:30h a 19:30h

Inscripció

Cal formalitzar la inscripció mitjançant la butlleta que trobareu a la pàgina web de l'ACM: <http://www.acm.cat/formacio>
Import: 800€

Informació

Per a més informació, podeu trucar al telèfon 934 961 616 o adreçar-vos al correu electrònic formacio@acm.cat (sra. Esther Vilà) i al web de l'ACM www.acm.cat

6. PROFESSORAT

Maria Adserias i Sans, tècnica, Serveis Territorials de Tarragona, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya

Dr. Jorge Agudo González, professor titular de dret administratiu, Universitat Autònoma de Madrid

Dr. Josep Maria Aguirre i Font, professor lector de dret administratiu, UdG

Dr. Juan Manuel Alegre Avila, catedràtic de dret administratiu, Universitat de Cantàbria

Lluís Angosto Poza, responsable d'estudi i anàlisi jurídica, Direcció General de Transport i Mobilitat, Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya

Joan Carles Amaro Martínez, enginyer industrial, MBA i col·laborador acadèmic d'economia, finances i comptabilitat, ESADE.

Dr. Jordi Bachs i Ferrer, professor titular d'economia financera i comptabilitat, UB i director gener, Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau

Sra. Gemma Barbarà i Segarra, arquitecta tècnica i inspectora, Servei de Protecció de la Legalitat, Secretaria d'Hàbitat Urbà i Territori, Departament de Territori i Sostenibilitat

Isabel Barquet i Anell, directora dels serveis jurídics, INCASOL

Jaume Boixadera i Llobet, cap, Servei de Sòls i Gestió Mediambiental de la Producció Agrària, Subdirecció General d'Agricultura, Departament

d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Dr. Esteve Bosch i Capdevila, catedràtic de dret civil, URV

Francesc Bru i Bonet, advocat

Dr. Joaquim Brugué i Torruella, catedràtic de ciència política i de l'administració, UdG

Maria Jesús del Carmen i Guiró, lletrada, Direcció d'Operacions, INCASOL

Dra. Lucía Casado i Casado, professora titular de dret administratiu i sotsdirectora, Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona, URV

Josep Casas i Miralles, subdirector general d'arquitectura, planificació d'habitatge i millora urbana, Secretaria d'Hàbitat Urbà i Territori, Departament de Territori i Sostenibilitat

Elisabeth Cirici i Amell, directora general d'urbanisme, Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya

Albert Civit i Fons, director, INCASOL

Camil Cofan i Amiel, subdirector general d'urbanisme, Secretaria d'Hàbitat Urbà i Territori, Departament de Territori i Sostenibilitat

Ana Helena da Conceição Silvestre, arquitecta, Subdirecció General d'Estratègies Territorials i Coneixement, Secretaria d'Hàbitat Urbà i Territori, Departament de Territori i Sostenibilitat

Albert Cortina i Ramos, advocat, urbanista i director, Estudi DTUM

Anna Costal i Costa, arquitecta

Roger Cots i Valverde, secretari general, Ajuntament de Gavà

Ana Cuenca Valero, secretària, Secció de Barcelona, Jurat d'Expropiació de Catalunya

Dr. Juan Antonio Chinchilla Peinado, professor contractat doctor de dret administratiu, Universitat Autònoma de Madrid

Dra. Eva Desdentaco Daroca, catedràtica de dret administratiu, Universitat d'Àlcalà

Sr. Jordi Duatis i Puigdollers, professor associat d'arquitectura legal i valoracions, ETSAB- UPC i professor associat d'urbanisme, UDG

Rafael Fernández Bautista, advocat i soci PWC i professor associat de dret administratiu, UB

Joan Anton Font i Monclús, secretari, Ajuntament de Tarragona i professor associat de dret administratiu, URV

Dr. Francesc Xavier Forcadell i Esteller, coordinador general, Diputació de Barcelona i professor associat de dret administratiu, URV

Dr. Josep Ramon Fuentes i Gasó, professor titular dret administratiu i director, URV

Jordi Gaju i Díaz, coordinador de projectes, INCASOL

Héctor García Morago, magistrat, Sala Contenciosa Administrativa, Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

Patricia García i Palomino, lletrada, Servei de Protecció de la Legalitat. Secretaria d'Hàbitat Urbà i Territori, Departament de Territori i Sostenibilitat

Alfons Garrido Espinel, subdirector general de projectes i expropiacions, Direcció General d'Urbanisme, Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya

Dra. Gema Geis i Carreras, professora lectora de dret administratiu, UDG i diputada, Parlament de Catalunya

Dra. Judith Gifreu i Font, professora titular de dret administratiu, UAB

Josep González i Escoda, secretari-interventor, Ajuntament de la Pobla de Mafumet

Joan Baptista Güell i Roca, arquitecte i vocal, secció de Barcelona, Jurat d'Expropiació de Catalunya

Dr. Emanuel Jiménez Franco, professor titular de dret administratiu, Universitat de Salamanca

Lluís Laguna Cano, responsable de normativa i actuacions sectorials, Servei de Recursos i Reclamacions, Secretaria d'Hàbitat Urbà i Territori, Departament de Territori i Sostenibilitat

Dr. Fernando López Ramón, catedràtic de dret administratiu, Universitat de Saragossa

Gemma Magrans i Martínez, lletrada, Direcció d'Operacions, INCASOL

Dr. Jacobo Martínez Deó, secretari general, Ajuntament de l'Ametlla de Mar

Sandra Martínez i Felix, cap, Àmbit de Projectes, INCASOL

Pablo Molina Alegre, advocat i soci, Bufet Garrigues

Dr. Francesc Muñoz Ramírez, professor titular de geografia i director, Observatori de la Urbanització, UAB

Dr. Oriol Nel·lo i Colom, professor titular de geografia, UAB

José Ortiz i Jiménez, arquitecte tècnic, coordinador d'inspecció urbanística, Servei de Protecció de la Legalitat, Secretaria d'Hàbitat Urbà i Territori, Departament de Territori i Sostenibilitat

Núria Pallarès i Martí, vicesecretària general, Ajuntament de Tarragona i professora associada de dret administratiu, URV

Dr. Carles Pareja i Lozano, advocat i professor titular de dret administratiu, UPF

Toni Prats i Llavari, geògraf i especialista en SIG, Subdirecció General d'Estratègies Territorials i Coneixement, Departament de Territori i Sostenibilitat

Ana Riverola i Sopranís, responsable de disciplina urbanística, Servei de Protecció de la Legalitat. Secretaria d'Hàbitat Urbà i Territori, Departament de Territori i Sostenibilitat

Agustí París i Prats, director de serveis, Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya

Mercè Rius i Serra, directora general de qualitat ambiental i canvi climàtic, Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya

Eduardo Rodríguez Laplaza, magistrat, Sala Contenciosa administrativa, Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

Dr. Josep Maria Sabaté i Vidal, viceinterventor general, Ajuntament de Reus i professor associat de dret administratiu, URV

Petra Sáiz Antón, interventora general, Ajuntament d'Hospitalet de Llobregat i presidenta, Col·legi de Secretaris, Interventors i Tresorers d'Administració Local de Barcelona

Dra. Gemma Segura López, advocada i professora de dret administratiu, Màster d'accés a l'advocacia, UPF

Jordi Segura i Torres, arquitecte, Servei d'Arquitectura, Conservació i Millora Urbana, Secretaria d'Hàbitat Urbà i Territori, Departament de Territori i Sostenibilitat

Xavier Sentís i Borràs, enginyer agrònom i vocal, Secció de Tarragona, Jurat d'Expropiació de Catalunya

Agustí Serra i Monté, secretari d'hàbitat urbà, Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya

Antoni Serra I Monté, director d'urbanisme, mobilitat i habitatge, Ajuntament de Sant Cugat del Vallès i professor associat d'enginyeria de projectes i de la construcció, UPC

Mireia Soro i Sanahuja, arquitecta tècnica municipal, Ajuntament de Tarragona

Manuel Taboas i Bentanachs, magistrat, Sala Contenciosa Administrativa, Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

Joan Marc Torrent Dedeu, advocat i graduat en estudis immobiliaris i de la construcció.

Dr. Joan Manuel Trayter i Jiménez, catedràtic de dret administratiu, UdG

Elisabeth Tuà i Sardà, arquitecta i coordinadora tècnica, Secretaria d'Hàbitat Urbà i Territori, Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya

José Luís Valle Muñoz, registrador de la propietat d'Esplugues de Llobregat

Dr. Marcos Vaquer Caballería, catedràtic de dret administratiu, Universitat Carlos III

Amb la col·laboració de

**Generalitat
de Catalunya**

**Diputació
Barcelona**

Diputació de Girona

Diputació de Lleida

Diputació Tarragona

Generalitat de Catalunya
**Escola d'Administració Pública
de Catalunya**

ESTUDIS DE
DRET LOCAL
CÀTEDRA MARIUS VIADEL I MARTÍN

Amb el suport de:

Sabadell

ZURICH

**Catalana
Occidente
Seguros**

VidaCaixa

AIG

**Associació
Catalana
de Municipis**

C/ València 231, 6a 08007 BARCELONA
T 93 496 16 16 F: 93 216 02 86
acm@acm.cat

